

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorum Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Non timebo milia populi circundantis me, exurge domine saluum me fac,
deus meus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

euigilatione, qui dulci somno quiescit, & non moritur: At hic dicit, se nō mortuum, sed dormiuisse, ideo euigilasse. Atq; sicut somnus utilis & necessarius ad meliorum uirtū instauracionem; ut Ambro. in hymno, Artus fessos ut somnus alleuet; Ita mors utilis, & nunc instituta ad meliorem uitam parandā; hoc est quod psal. sequente dicit; In pace dormiam & requiescā, quoniā tu domine singulariter in spe constituisti me. Itaq; in morte, non tam ipsa mors, q̄ certissima uita & resurrectio consideranda est, his qui sunt in Christo; ut iter illud Ioan. viij. Qui sermonem meū seruauerit, mortem non uidebit in æternū. Quomodo non uidebit nonne sentiet non morietur non utiq; sed uidebit solūmodo somnum; & intentus oculis fidei in resurrectionē, per mortē ita labetur, ut ne uideat quidem mortē, & mors (ut dixi) ne mors quidē ei sit. Et iterū Ioan. xj. Qui credit in me, etiā si mortuus fuerit, uiuet. Hac autem omnia in baptismo inchoantur, & in fine uitæ consummantur. Nā (ut apostolus Ro. vj. dicit) Consepulti sumus cū illo per baptismū in mortem. Quod credo, non solū de morte peccati spirituali intelligi, sed etiā corporali; q̄ peccatū non destruitur penitus, donec corpus extinguitur, seu ut Paulus loquitur, donec per mortem ad uitam uelocius perueniamus.

In baptismo
consepelitur
cū Christo, in
morte resur-
gimus.

Quærit hic B. Aug. cur in futuro dixerit: Quoniam dominus suscipiet me; sic enim & heb. habet, licet nra translatio præteritū, suscipit, habeat. Et quāq; uerum sit, q̄ in prophetis præterita cum futuris miscentur, quo utrunq; signifi- cetur, q̄ ea quæ prophetantur uentura, sed in tempus futura sunt, sed in scien- tiam uero prophetantium, pro iam factis habēda, forte tamen etiā ad conso- lationem & exhortationem nostrā, hoc pertinet. Quod dñs nō solū suscepit, Christi caput nostrū, sed suscipiet eum quoq; in omnibus suis membris eum sequentibus, ut sic in persona sua & omnium nostrum, pro se & nobiscum lo- qui intelligatur. Vox autem ista, hebraica, *ישמעני* ismecheni, quam Hiero. translulit: suscitauit me; & alibi, sustentat, quandā energiam habet, quam lati- nitas nō reddidit: scilicet, ut Reuchlin interpretat, innitetur mihi, accedet, app- roximabit mihi: quod eum sensum ferme parit: Eum qui moritur non deserit a domino, sed de sursum, uelut manu dei extenta & super eum posita, seruari, ne cadat in profundum, sed potius eruat & exaltetur, in quo miro artificio exprimit morientis, & dei seruantis modus. Nam qui moritur, uidetur perire, ac uelut deorsum absorberi, sed sibi manus dei desursum approximās, seruat eū ne pereat, ut magis subleuetur in uitam, ac sic sibi quidā perit & cadit, sed deo seruatur & oritur.

Non timebo milia populi circundantis me, exurge domine sal-
uum me fac, deus meus.

Hic, Epiniciū huius, tertius uersus, idem facit quod præcedentes & sequētes, hoc est, affectum illum sancte superbū, & aduersitatis contemptorem nobis commendat, diximus enim hæc dici in persona eius, qui deo liberatori suo gra- tus & gaudens, laudat & prædicat eius uirtutē & gratiā, per aduersitatis expe- rientiam ita probatus & confirmatus, ut in futurum, nulla mala profus uelit formidare, sub tutela dei iam iam cognita & explorata. Quis autem in Christo surgēte a mortuis, locum non habeat amplius tribulatio, seu mors, seu milia cir- cūdati populi, tamē sine dubio affectus huiusmodi in ipso regnat & triūphat, quem in eo

quem in eo prophetari futurum oportuit. Hoc totum non propter Christum, qui non indiguit, sed propter nos, quibus etiam si aliquas uicerimus tribulationes, plurimae tamen super sunt uincenda. Ideo exhortandi sumus, ut gustata se mel gratia adiuuantis dei, firmemur ad multo maiora ferenda, exemplo Christi maxime confortati, atque hac ratione mihi uideatur, ita uariare propheta, in temporibus uerborum, ut iam in praeterito dicat: Voce mea clamaui ad dominum, & exaudiuit me. Et dormiui, & somnum cepi, & exurrexi, iam in futuro: Non timebo milia populi, iam in praesenti: Exurge domine, saluum me fac. Ac rursum, in praeterito: Quonia tu percussisti omnes aduersantes mihi &c. ut in persona Christi patientis quidem haec dicat, simul tamen hoc Christi exemplo nos erudiat, facta & facienda nobis esse eadem. Sic & Ioh. xij. pro hora passionis dixit: Nunc aia turbata est, & quid dicat: Pater saluifica me ex hac hora: Sed propterea ueni in hanc horam &c. Breuiter huic tropo alluiscendum est, quod in prophetis & psalmis simul multa dicuntur, uelut pro eodem tempore, quae diuerso tempore geruntur. Et quaedam pro posteriore tempore, quae priore facta sunt, ut hic in Christi persona: Exurge domine, saluum me fac: pertinet ante passionem, illud uero quod praecedit: Voce mea ad dominum clamaui, & exaudiuit me, Et, Exurrexi &c. pertinet post passionem. Caeterum pro membris suis intelliguntur, ut dixi: ex iactabundo & tentationes futuras, animosius expectante corde dicta, fiducia diuina uirtutis sese armante & exhortante.

Tropus iuxta tempora.

Illud notius est, quod ut exeat ostendi, quod deo non dormienti aut iacenti dicatur: Exurge, sed uel ut Aug. hic dicit: deo tribuitur, quod in nobis ipse facit, ut exurgat, dum nos exurgere facit, sicut in prophetis locutus dicitur, quando propheta loqui fecit. Et Apostolus ii. Cor. xij. An experimentum quaritis eius, qui loquitur in me Christus: Vel quod tunc exurgere & uigilare dicit: quando effectus praesente ostendit se nobis adesse, qui tropus est uulgatior priore, quo tunc fieri a deo in scripturis aliqua dicuntur, quando fieri a nobis aut sentiuntur aut cognoscuntur: ut Gen. xx. Nunc cognoui quod timeas dominum. Et Luce. vij. ubi de Maria dixerat, remissa sunt ei peccata multa, postea idem ad eam reuelans dicit: Remittuntur tibi peccata tua. Ita cum nunquam deus non adiuuet, tamen inuocatur ut adiuuet, quoniam ut inuocaretur dedit & adiuuit, & ne deficiat interim adiuuat, donec adiuuet.

Tropus iuxta diuinas operationes rationes.

Deus ut inuocaretur dedit

Uidetur autem & hic uersus oppositus primis duobus, ut contra multitudinem tribulantium dicat: Non timebo milia populi circumdantis me, contra potentiam insurgentium: Exurge domine, & contra desperationem iactantes: Saluum me fac deus meus. Aut melius, hic uersus contra multitudinem tribulantium ponatur: Sequens contra insurgentium uisum, quia dicit: Quonia tu percussisti omnium inimicorum meorum maxillam: & ultimus contra suggestores desperationis dicentes: Non est salus ipsi in deo: utique domini est salus, & super populum tuum benedictio tua.

Epitaphis est in uerbis illis, Non timebo milia populi circumdantis me: ac si praemagnitudine affectus in deum fidentis dicat: Non timebo, etiam si non modo potens quispiam in populo, sed ipsemet populus quicumque, deinde etiam si multa essent milia populi, atque ut addam, si me unicum & solitarium ita cepissent, ut penitus circumdatus, nulla parte exitum haberem, nec sic timebo, immo securus ero, non meis uiribus, sed quia tu exurges domine &c. Sic inquit spiritus sanctus ubique nos ad fidei & spei in deum magnanimitatem benigniter prouocat.

E Quoniam